

Dosarul nr. 2ra-1265/21

Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul central (jud. I. Cotea)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

ÎNCHEIERE

13 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de
Procuratura Generală a RM și Ministerul Justiției al RM

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Nicolae Calaidjoglu
împotriva Ministerului Justiției al RM cu privire la repararea prejudiciului
material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și
ale procuraturii

împotriva deciziei din 31 mai 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost
respins apelul declarat de Ministerul Justiției al RM și apelul alăturat declarat de
Procuratura Generală a RM și menținută hotărârea din 27 ianuarie 2021 a
Judecătoriei Cahul sediul central, prin care a fost admisă acțiunea

constată:

La 1 septembrie 2020, Nicolae Calaidjoglu, prin intermediul avocatului
Maxim Todorov a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului
Justiției al RM, intervenienți accesorii Ministerul Finanțelor al RM și Procuratura
Generală a RM cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin
acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii.

În motivarea acțiunii a invocat că la 15 iunie 2018, Procuratura
Anticorupție a pornit urmărirea penală în cauza penală nr. 2018978210, conform
elementelor infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) și art. 335 alin. (1¹)
Cod penal.

A comunicat că la pornirea urmăririi penale în cauza penală s-a reținut o
bănuială rezonabilă că la 5 mai 2018, în Registrul nr. 1 al Procuraturii
Anticorupție a fost înregistrată plângerea administratorului SRL „Wholemark-
M” privind pretinsele acțiuni ilegale ale factorilor de decizie ai SRL „Grainflor”
și SRL „Pământ Prutean”, avocatul Anatolie Mitric, executorul judecătoresc

Oxana Burlac și Primăria sat. Alexandu Ioan Cuza r-nul Cahul, care intenționa depozitarea petiționarului de producție agricolă de pe terenurile cu nr. cadastral XXXXX și XXXXX, situat în extravilanul localității.

Potrivit actului de sesizare și materialelor procesului penal s-a stabilit că SRL „Wholemark-M” deține cu drept de arendă terenuri agricole cu suprafața totală de 710 ha, situate în extravilanul sat. Alexandru Ioan Cuza r-nul Cahul, care au fost plantate cu diverse culturi agricole, fapt ce se confirmă prin adeverința nr. 230 din 16 februarie 2018, eliberată de către primarul localității Nicolae Calaidjoglu, precum și prin contractele de arendă semnate cu proprietarii de terenuri – persoane fizice.

A menționat că anterior încheierii contractelor de arendă cu SRL „Wholemark-M”, o parte din terenurile arendate de ultima au fost arendate de către SRL „Grainflor” și SRL „Pământ Prutean”.

În luna iunie 2017, o parte din deținătorii de terenuri agricole au depus cereri în adresa SRL „Grainflor”, prin care au informat că începând cu 1 ianuarie 2018, nu mai doresc prelungirea termenului contractelor de arendă, care urma să expire la 31 decembrie 2017.

Cererile nominalizate au fost perfectate inclusiv prin întocmirea unui document unic, și anume lista persoanelor care anunță rezilierea contractului de arendă a terenurilor agricole cu firma SRL „Grainflor”, semnată de peste 70 de deținători de terenuri agricole și care, împreună cu cererile de mai sus au fost expediate la data de 19 iulie 2017 prin scrisoare recomandată la adresa juridică a SRL „Grainflor”, fiind recepționată de către destinatar la 21 iulie 2017.

Ulterior, la 24 mai 2018, factori de decizie ai SRL „Grainflor”, în mod abuziv, susținând eronat că niciunul dintre arendatori nu a solicitat să restituie terenul arendat și n-au manifestat intenția de a înceta relațiile contractuale, au depus o cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Wholemark-M” cu privire la repararea prejudiciului material, precum și la aplicarea sechestrului asigurator pe producția agricolă de pe câmpurile cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX situate în extravilanul sat. Alexandru Ioan Cuza r-nul Cahul, precum și prin mijloacele financiare, bunurile mobile și imobile, inclusiv aflate în posesia terțelor persoane ce aparțin cu drept de proprietate pârâților în limita valorii acțiunii, ce constituie suma de 5 893 050 de lei.

A precizat că la cererea menționată de chemare în judecată au fost anexate adeverințele semnate de primarul sat. Alexandru Ioan Cuza r-nul Cahul, Nicolai Calaidjoglu, care afirmă în mod contradictoriu că terenurile nominalizate au fost prelucrate de SRL „Grainflor”, însă anterior prin adeverința nr. 188 din 1 februarie 2018, indică că aceleași loturi de teren au fost prelucrate de SRL „Wholemark-M”.

Drept urmare, prin încheierea din 28 mai 2018 nr. 2c-41/2018 a Judecătoria Cahul sediul central, a fost admisă cererea de asigurare a acțiunii, depusă în cadrul acțiunii intentate de SRL „Grainflor” împotriva SRL „Wholemark-M”.

Totodată, la 14 iunie 2018, executorul judecătoresc Oxana Burlac a întocmit un proces-verbal de sechestrul, care contravine încheierii din 28 mai 2018 a Judecătorei Cahul sediul central și, respectiv, cu derogare de la art. 115 alin. (1¹) Cod de executare, ce prevede că sechestrarea bunurilor se efectuează în limitele valorii revendicărilor ce se conțin în documentul executoriu și ale cheltuielilor de executare, aplicând sechestrul asupra tuturor loturilor de teren plantate cu producție agricolă de către SRL „Wholemark-M” în localitatea Alexandru Ioan Cuza din r-nul Cahul, depășindu-și grav împuternicirile acordate prin lege.

Astfel, aplicarea sechestrului asupra producției agricole, care în termen scurt urmează a fi recoltată, duce în mod inevitabil la blocarea totală a activității întreprinderii SRL „Wholemark-M”, soldate cu cauzarea unor pagube în proporții deosebit de mari.

A relatat că factorii de decizie ai SRL „Grainflor”, în complicitate cu executorul judecătoresc Oxana Burlac, precum și funcționarii publici din cadrul Primăriei sat. Alexandru Ioan Cuza r-nul Cahul, prin aplicarea unei scheme aparent legate de recuperarea unui prejudiciu material abstract (venit ratat), au blocat activitatea SRL „Wholemark-M”, tranzacțiile comerciale în curs de desfășurare, achitățile salariale, având ca scop deposedarea de producția agricolă ce aparține întreprinderii.

La 6 august 2018, IP Cahul a pornit urmărirea penală în cauza penală nr. 2018150655, în baza elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod penal, pe faptul depășirii atribuțiilor de serviciu comis de factorii de decizie ai Primăriei sat. Alexandru Ioan Cuza care, de comun cu persoanele responsabile ale întreprinderii SRL „Grainflor” la deposedarea întreprinderii SRL „Wholemark-M” de producția agricolă din anul 2018, de pe terenurile agricole cu nr. cadastrale XXXXX și XXXXX.

La 22 august 2018, prin ordonanța Procurorului General, cauza penală nr. 2018150655 a fost transmisă Procuraturii Anticorupție, pentru efectuarea în continuare a acțiunilor de urmărire penală.

La 7 septembrie 2018, cauzele penale 2018150655 și 2018978210 au fost conexe într-o singură procedură, fiindu-i atribuit numărul de ordine 2018978210.

A specificat că a fost recunoscut în calitate de învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal.

La fel, a accentuat că terenurile din extravilanul sat. Alexandru Ioan Cuza sunt arendate de mai mulți agenți economici, inclusiv SRL „Wholemark-M”, SRL „Agroviitera”, SRL „Grainflor” și alții, care sunt încheiate în baza contractelor de arendă cu proprietarii acestor terenuri.

Potrivit procedurii stabilite în cadrul administrației publice locale, cererea SRL „Wholemark-M” a fost repartizată spre examinare specialistului pe probleme funciare și de cadastru Petru Ajder.

A remarcat că în urma examinării cererii SRL „Wholemark-M”, Petru Ajder a întocmit Adeverința nr. 230 din 16 februarie 2018 și i-a prezentat-o spre semnare, după care a fost eliberată de primăria localității.

Cu referire la depunerea cererilor de către deținătorii terenurilor în adresa SRL „Grainflor”, prin care au informat că nu mai doresc să prelungească contractele de arendă începând cu 1 ianuarie 2018 și în privința unui document intitulat „Lista persoanelor”, ce anunță rezilierea contractului de arendă a terenurilor agricole cu SRL „Grainflor”, semnată de peste 70 de deținători de terenuri agricole, a susținut că primăria nu a fost la curent și nu este responsabilă de corespondența dintre persoanele fizice sau persoanele juridice private, pretinsele cereri și declarații expediate între agenții economici privați neavând tangență cu activitatea primăriei.

A mai relevat că în cadrul primăriei nu au parvenit cereri formulate de către 70 de persoane intenționând să rezilieze contractele de arendă, contractele fiind încheiate între agenții economici și deținătorii cotelor, iar primăria neavând nicio atribuție în acest sens.

Ulterior, specialistul pe probleme funciare și cadastru, Petru Ajder, din motive necunoscute, nu a executat dispozițiile emise la 11 ianuarie 2019, iar la 20 iunie 2018, acesta a emis Dispoziția nr. 27-n, prin care a stabilit că activitatea sectorului funciar din primărie se apreciază ca fiind într-o stare nesatisfăcătoare, fapt pentru care Petru Ajder a fost avertizat, fiind obligat să redreseze situația în termenii stabiliți, însă până în prezent, obligația nu a fost executată.

În ceea ce ține de certificatul din 16 mai 2018, potrivit căruia anumite terenuri au fost prelucrate de către SRL „Grainflor” în baza contractelor de arendă, însă acele terenuri ulterior au fost însămânțate de către SRL „Wholemark-M”, un astfel de document cu adevărat a fost emis.

A evidențiat că în toamna anului 2017 acele terenuri cu adevărat se aflau în arendă la SRL „Grainflor”, care atunci avea contracte de arendă valabile până la 31 decembrie 2017, fapte confirmate prin existența contractelor de arendă înregistrate în Registrul contractelor de arendă.

Astfel, anume contractele de arendă, precum și alte înscrisuri care au fost emise de către primărie pe parcursul întregii perioade vin să confirme veridicitatea informațiilor din certificatul emis la 16 mai 2018 și contrazic declarațiile nefondate a lui Petru Ajder.

Respectiv, a declarat că niciodată nu a avut nicio tangență la implicarea sau înregistrarea contractelor de arendă, această atribuție fiind una exclusivă a specialistului pe probleme funciare și cadastru, iar în ceea ce privește pretinsa susținerea financiară din partea lui Ion Gustin, nici dânsul, nici primăria localității nu a beneficiat de vreo susținere financiară din partea acestuia și nici din partea altor persoane fizice.

Prin ordonanța din 23 mai 2020, pe marginea cauzei penale inițiate, din cumulul de probe administrate, a fost constatat faptul că în acțiunile primarului sat. Alexandru Ioan Cuza r-nul Cahul, Nicolae Calaidjoglu, lipsesc indicii

infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal, acesta urmând a fi scos de sub urmărirea penală.

Prin ordonanța din 23 mai 2020, a fost dispusă scoaterea de sub urmărirea penală a lui Nicolae Calaidjoglu, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (3) lit. b) Cod penal și de a clasa procesul penal în cauza penală nr. 2018978210.

În atare împrejurări, a indicat că pentru prejudiciile cauzate prin erorile săvârșite în procesele penale de către organele de anchetă și instanțele judecătorești în conformitate cu art. 53 alin. (2) din Constituție și Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Și-a întemeiat pretențiile în baza art. 10, 11 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, art. 219 alin. (4) CPP, art. 2036, 2037 Cod civil, art. 39 alin. (7) CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul său a sumei de 100 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite de tragere la răspundere penală ale organului de urmărire penală și ale procuraturii, a sumei de 1 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică pe cauza penală și a sumei de 2 000 de lei pe prezenta cauză civilă.

Prin hotărârea din 27 ianuarie 2021 a Judecătoriei Cahul sediul central, a fost admisă acțiunea.

A fost încasată din bugetul de stat al RM, prin intermediul Ministerului Finanțelor al RM, în beneficiul lui Nicolae Calaidjoglu, suma de 1 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică pe cauza penală, 15 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 2 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică pe cauza dată.

Prin decizia din 31 mai 2021 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de către Ministerul Justiției al RM și apelul alăturat declarat de Procuratura Generală a RM și menținută hotărârea din 27 ianuarie 2021 a Judecătoriei Cahul sediul central.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au concluzionat că, în condițiile în care în privința lui Nicolae Calaidjoglu există ordonanța de recunoaștere în calitate de învinuit și, eliberată ulterior, ordonanța privind scoaterea de sub urmărire penală, prin care Nicolae Calaidjoglu a fost scos de sub urmărire penală, speței îi sunt aplicabile prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

În aceeași ordine de idei, instanțele de judecată au reliefat că acțiunile întreprinse de organele de urmărire penală și de procuratură față de Nicolae Calaidjoglu, i-au cauzat acestuia un prejudiciu moral, considerent din care statul poartă răspundere patrimonială pentru prejudiciul cauzat astfel.

Au statuat instanțele de judecată și că, în pofida faptului că Nicolae Calaidjoglu nu a fost supus răspunderii și pedepsei penale, odată cu emiterea ordonanței de pornire a urmăririi penale, emiterea ordonanței de punere sub învinuire a lui Nicolae Calaidjoglu și cu aducerea în adresa ultimului a acuzațiilor în comiterea infracțiunii imputate, urmează a fi considerat că acesta a fost tras la răspundere penală, scoaterea persoanei de sub urmărire penală sau încetarea urmăririi penale pe temeiuri de reabilitare fiind echivalentă, în acest sens, cu atragerea ilegală la răspundere penală.

Pe de altă parte, instanțele inferioare au considerat că, quantumul prejudiciului moral, solicitat de către Nicolae Calaidjoglu în mărime de 100 000 de lei este unul exagerat și nejustificat, în timp ce suma de 15 000 lei ar fi proporțională cu gravitatea suferințelor psihice suportate de către acesta, constituind atât o satisfacție echitabilă și rezonabilă acordată victimei, cât și un quantum ce este în stare să restabilească situația existentă înainte de prejudiciere.

Totodată, instanțele de judecată au considerat justă încasarea în beneficiul reclamantului a prejudiciului material suportat în cadrul examinării cauzei penale pentru asistență juridică în mărime de 1 000 de lei, cheltuieli confirmate prin bonul de plată eliberat de Cabinetul Avocatului „Maxim Todorov”, ce constituie onorariul avocatului pentru apărarea intereselor reclamantului în cadrul efectuării acțiunilor de urmărire penală.

La 1 iulie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Procuratura Generală a RM a declarat recurs împotriva deciziei din 31 mai 2021 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că instanțele de judecată ierarhic inferioare în mod eronat și neîntemeiat au dispus admiterea parțială a acțiunii, admitând încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept.

A menționat că acțiunile organelor de urmărire penală, în contextul circumstanțelor speței, au fost întemeiate și legale, din care considerente pretențiile lui Nicolae Calaidjoglu nu se încadrează în prevederile Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Așadar, nu există niciun act procedural definitiv și irevocabil al judecătorului de instrucție sau a organului ierarhic superior, prin care să fie calificate drept ilegale acțiunile organului de urmărire penală sau ale procurorului (cerință prevăzută de art. 3 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998), motiv pentru care consideră că acțiunile organului de urmărire penală și a procuraturii au fost în strictă conformitate cu prevederile legale.

A accentuat și faptul că, la emiterea soluției pe caz, instanța de apel nu a luat în calcul următoarele: infracțiunea de care a fost învinuit Nicolae Calaidjoglu face parte din categoria celor grave, însă cauza penală nu a ajuns în instanța de judecată; nu a fost stabilit faptul că în cadrul procesului penal au avut loc încălcări procesuale; informația despre învinuirea lui Nicolae Calaidjoglu nu a fost adusă la cunoștința societății și lipsesc probe în acest sens; nu există probe prin care să se constate natura dreptului lezat.

La fel, a considerat neîntemeiat argumentul lui Nicolae Calaidjoglu, precum că a fost nevoit să suporte cheltuieli de asistență juridică în cadrul procesului penal, or acesta putea beneficia de asistență juridică gratuită garantată de stat.

În aceeași ordine de idei, a mai opinat că însăși scoaterea de sub urmărire penală a lui Nicolae Calaidjoglu constituie de la sine o satisfacție echitabilă a suferințelor reclamantului în cadrul dosarului penal, finalizat în modul expus.

La 2 august 2021, Ministerul Justiției al RM a declarat recurs împotriva deciziei din 31 mai 2021 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

În motivarea acțiunii a invocat că motivarea instanței de apel, precum că Nicolae Calaidjoglu este în drept să solicite compensarea prejudiciului cauzat prin prisma Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998, deoarece reclamantul în mod ilegal a fost supus acțiunilor de urmărire penală în cauza menționată, este nefondată și eronată, în condițiile în care potrivit legii menționate, nu orice acțiune a organelor de drept și a instanțelor judecătorești atrage răspunderea statului.

A specificat că pentru ca Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 să fie incidentă, este necesară constatarea ilegalității actului procedural emis de către organul de drept și doar în acest caz, apare dreptul la despăgubire indiferent de gradul de vinovăție al persoanei.

Prin urmare, la materialele cauzei nu există niciun act procedural definitiv și irevocabil al instanței de judecată sau a organului ierarhic superior, prin care să fie stabilite ca fiind ilegale acțiunile organului de urmărire penală.

Astfel, persoana care pretinde că a fost vătămată într-un drept al său urmează a dovedi faptul că acțiunile organelor de stat au purtat un caracter ilicit, întrucât ordonanța privind pornirea urmăririi penale, ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț, învinuit sunt procedee ce țin de desfășurarea normală a urmăririi penale care nu afectează drepturi sau libertăți constituționale.

În acest sens, Nicolae Calaidjoglu nu a prezentat probe justificative care ar demonstra existența unor suferințe cauzate, iar argumentele invocate întru motivarea pretenției de încasare a prejudiciului moral, poartă un caracter declarativ, acțiunile organului de urmărire penală fiind complet justificate și necesare, care reies din obligația sa de întreprindere a tuturor măsurilor posibile

și legale întru elucidarea adevărului și asigurarea atragerii la răspundere a infractorului.

De asemenea, au declarat că instanțele ierarhic inferioare eronat au concluzionat asupra temeiniciei pretenției reclamantului privind încasarea prejudiciului material cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul cauzei penale în mărime de 2 000 de lei, or, acesta nu a prezentat probe pertinente și utile privind ilegalitatea acțiunilor organului de urmărire penală și nici dovezi în sensul suportării cheltuielilor pretinse.

La 23 iulie 2021, în adresa lui Nicolae Calaidjoglu, Ministerului Justiției al RM și Ministerului Finanțelor al RM a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Procuratura Generală a RM, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 192).

La 3 august 2021, în adresa Procuraturii Generale a RM, Ministerului Finanțelor al RM și lui Nicolae Calaidjoglu al RM a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Ministerul Justiției al RM, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 203).

La 4 august 2021, Nicolae Calaidjoglu, reprezentat de avocatul Maxim Todorov a depus referință la recursul declarat de către Procuratura Generală a RM, solicitând declararea inadmisibilității acestuia.

La 18 august 2021, prin intermediul oficiului poștal, Procuratura Generală a RM a depus referință la recursul declarat de către Ministerul Justiției al RM, fiind solidară cu poziția acestuia și solicitând admiterea recursului.

Până la data stabilită pentru examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursurilor, în adresa Curții Supreme de Justiție nu au parvenit alte referințe prin care părțile în proces să-și expună poziția față de temeiurile recursurilor.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei, rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa Procuraturii Generale a RM și a Ministerului Justiției al RM la 11 iunie 2021, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la dosar (f. d. 179).

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursurile la 1 iulie 2021 și, respectiv, 2 august 2021 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Procuratura Generală a RM și Ministerul Justiției al RM, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Procuratura Generală a RM și Ministerul Justiției al RM, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul recurentei cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII CPC, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) CPC, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 CPC, însă, din recursurile declarate nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția

Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursurile declarate de Procuratura Generală a RM și Ministerul Justiției al RM urmează a fi considerate ca inadmisibile.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Procuratura Generală a RM și Ministerul Justiției al RM.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic